

Vsem bankam in hranilnicam

*Predsednici uprave, predsedniku uprave
Notranji reviziji – v vednost*

Oznaka: 24.20/558-NVČ
Datum: 04. 07. 2006

Zadeva: Razkrivanje informacij in obvladovanje tveganj, ki izhajajo iz kreditov v tuji valuti, kreditov, vezanih na tujo valuto ter kreditnih produktov, ki komitenta izpostavljajo tržnemu tveganju

Spoštovana gospa / spoštovani gospod

V zadnjem času je v slovenskem finančnem prostoru opazen porast kreditiranja v tuji valuti, ki ni evro, porast kreditiranja, vezanega na tujo valuto, ki ni evro, ter pojav novih kreditnih produktov, ki imetnika (finančnega investitorja - posameznika) izpostavljajo tržnemu tveganju. Zaradi možnih izgub, ki jih komitent pri prevzemu takšnega produkta lahko utrpi, Banka Slovenije opozarja banke, da so pri prodaji omenjenih produktov še posebej pozorne na skrbno seznanitev komitentov z vsemi tveganji, ki jih produkti prinašajo. Čeprav se navidez tržno tveganje (tveganje spremembe tržnih spremenljivk) iz naslova omenjenih produktov v celoti prenaša na komitente, se morajo banke zavedati, da se tveganja, ki jih v prvi fazi prevzame komitent, lahko posledično odrazijo v spremembi kreditne izpostavljenosti banke do finančnega investitorja posameznika in s tem v spremembi kreditnega tveganja banke. Zaradi omenjenega dejstva banko opozarjamo, da je previdna pri določanju kreditne sposobnosti komitentov, ki se odločijo za kredite v tuji valuti, ki ni evro, oziroma kredite, vezane na tujo valuto, ki ni evro, ter kreditne produkte, ki so vezani na različne tržne spremenljivke. Pravilno ugotovljena kreditna sposobnost komitenta in s tem pravilno določena boniteta komitenta predstavlja pomemben dejavnik pri omejevanju kreditnega tveganja.

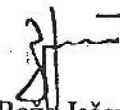
Banke opozarjamo, da morajo v skladu s 73. členom Zakona o bančništvu (Uradni list RS, št. 7/99, 59/01 in 55/03) ustrezno načrtovati in izvajati ukrepe za obvladovanje tveganj, ki so jim izpostavljena. Tako morajo imeti banke tudi na področju odobravanja kreditov v tuji valuti oziroma kreditov, vezanih na tujo valuto ter kreditnih produktov, ki prinašajo tržno tveganje, posebej premišljeno vzpostavljen ustrezen in učinkovit sistem za obvladovanje tveganj, ki izhajajo iz omenjenih produktov (politika, stalna spremljava ter merjenje tveganj, limitni sistem, kontrolni mehanizmi ipd.) in se ustrezno vključuje v celotni sistem za obvladovanje tveganj v banki.

Zaradi potrebe po obvladovanju tveganja dobrega imena ter posledično pravnega tveganja, pa banke opozarjamo, da precejšnjo pozornost usmerijo tudi v informiranje strank. Informacije, ki razkrivajo lastnosti produkta, morajo biti podane jasno in nedvoumno. Banka mora poskrbeti, da je informiranje strank (finančnih investitorjev - posameznikov) celovito. Iz informacij mora biti razvidno tveganje, ki ga finančni investitor - posameznik s pridobitvijo določenega produkta prevzema, saj le tako lahko sprejme odločitev o investiranju in dezinvestiranju (v primeru vgrajene opcije) v posamezni produkt. Če je informacija podana v obliki predvidevanj o pričakovanem gibanju tečaja tuje valute, tečaja vrednostnih papirjev, obrestne mere in/ali drugih tržnih spremenljivk, mora banka pri oblikovanju

informacije za finančnega investitorja - posameznika v izbranih scenarijih predpostaviti gibanje tržnih spremenljivk tako v pozitivni kot tudi v negativni smeri, in na ta način prikazati tako pozitivne kot tudi negativne posledice gibanja tržnih spremenljivk na vrednost kreditnih produktov ter posledično na premoženje komitenta. Banka Slovenije od bank pričakuje, da bodo pri kreditiranju v tuji valuti, ki ni evro, kreditiranju, vezanem na tujo valuto, ki ni evro, ter prodaji kreditnih produktov, ki imetnika (finančnega investitorja - posameznika) izpostavljajo tržnemu tveganju, od strank v pisni obliki pridobile izjave, s katerimi bodo stranke potrdile, da so seznanjene z vsemi tveganji, ki ji jih omenjeni produkti prinašajo ter so jih pripravljene tudi sprejeti.

Če banka izdaja kredite v tuji valuti oziroma kredite, vezane na spremembo tečaja tuje valute (valutna klavzula), ali če prodaja kreditne produkte, katerih varčevalna komponenta je vezana na gibanje tržnih spremenljivk, mora komitenta nedvoumno obvestiti, kje lahko spremlja gibanje tržnih spremenljivk, ki vplivajo na spreminjanje vrednosti njegovega premoženja in ki so podlaga za odločanje o izvršitvi morebitnih vključenih opcij.

Lepo vas pozdravljam,

Božo Jašovič
Član sveta Banke Slovenije